

УДК 631.547.3

РОЗРОБКА АДАПТИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО

Решетнік С.О.

*(Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка)*

Кукурудза - аборигенна рослина Південної Америки (Мексика, Гватемала, Перу, Болівія) - тобто регіонів з жарким, досить вологим кліматом. Зараз ця культура вирощується повсюдно. У Мексиці кукурудзу обробляли ще в V-III тисячолітті до н.е. На час відкриття Америки кукурудза служила головним продуктом харчування місцевого населення, як в Південній, так і в Північній Америці.

В кінці 1492 року учасники другої подорожі Колумба завезли її до Іспанії, звідки вона незабаром проникла до Італії та Франції. Португальці завезли кукурудзу в Індію, Китай, на острів Яву. В Україні кукурудза відома з XVII століття. Через Туреччину та Іран вона була завезена на Кавказ. У Молдавію і на Україну кукурудза проникла з Туреччини, Румунії та Болгарії в кінці XVII століття.

В даний час найбільші площі кукурудза на зерно займає в США - 25 млн. Га; в Бразилії - 12 млн. га., в Індії - близько 6 млн. га, в Аргентині - 5 млн. га, в Румунії - 3,5 млн. га, в Україні - 1,3 млн. га.

Широке поширення кукурудзи по земній кулі пояснюється трьома причинами.

По-перше, ця рослина одна з найбільш продуктивних. По-друге, кукурудза - пластична рослина і легко пристосовується до різних ґрунтово-кліматичних умов. По-третє, зерно кукурудзи має широкий діапазон використання.

Агрокліматичні умови зони Степу дозволяють забезпечити біологічну потребу рослин в теплових ресурсах протягом вегетації для гібридів кукурудзи від ранньостиглої (ФАО 100-199) до середньопізньої (ФАО 400-499) груп, Лісостепу - для гібридів кукурудзи від ранньостиглої (ФАО 100-199) до середньостиглої (ФАО 300-399) груп, Полісся - для гібридів кукурудзи від ранньостиглої (ФАО 100-199) до середньоранньої (ФАО 200-299) груп.

Для різних зон вирощування визначено пріоритетні співвідношення гібридів кукурудзи за групами стиглості: для зони Степу - ранньостиглі, середньоранні і середньостиглі, для Лісостепу - ранньостиглі і середньоранні, для Полісся - ранньостиглі, які формують сухе зерно і не вимагають додаткових витрат на сушку.

Передовий виробничий досвід свідчить, що вирощування кукурудзи після кращих попередників сприяє поліпшенню водного і поживного режимів ґрунту, зменшення засміченості посівів і поширенню хвороб і шкідників і одночасно - збільшення і стабілізації виробництва кукурудзяної продукції.

У районах з недостатнім зволоженням не рекомендується вирощувати кукурудзу після культур, які висушують ґрунт на значну глибину, особливо після цукрових буряків, суданської трави, сорго, соняшнику. Доцільно уникати не тільки беззмінного, але і повторного розміщення кукурудзи в одному і тому ж полі, адже від його місця в сівозміні в значній мірі залежить рівень засміченості бур'янами, особливо багаторічними коренепаростковими, і ризик інтенсивного розмноження специфічних хвороб і шкідників. Не варто сіяти кукурудзу після проса, щоб запобігти поширенню спільного шкідника - кукурудзяного метелика.

Список літератури:

1. Харченко С.О. Напрямок в розробці агротехнологій блочно-варіантних систем для господарств різних технологічних рівнів / С.О. Харченко, О.І. Анікеєв, М.О. Циганенко, О.Д. Калюжний, Г.В. Рудницька, В.В. Качанов, О.М. Красноручський, С.А. Чигрина, К.Г. Сировицький, Є.А. Гаєк // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, Вип. 156, – 2015. с. 174-179.

2. Мельник В.И. Экономическая эффективность элементов системы точного земледелия / В.И. Мельник, А.И. Аникеев, М.А. Цыганенко, К.Г. Сыровицкий // MOTROL. Commission of Motorization and Energetics in Agriculture, Vol. 17, No. 7, – 2001. с. 61-66.

3. Циганенко М.О. Оптимізація процесу збирання та транспортування врожаю зернових культур з використанням бункера-накопичувача // М.О. Циганенко, К.Г. Сировицький, О.А. Романащенко // Інженерія природокористування, № 2 (10), – 2018. с. 87-93.

4. Назаров С.А. Равномерное распределение туковых смесей / С.А. Назаров, И.В. Румянцев, А.А. Докучаев, И.В. Довгоший // Техника в сельском хозяйстве. – М.: Колос, – 1977. – №2 – С. 27-30.

5. Бакум М.В. Сільськогосподарські машини: навч. посіб. / М.В. Бакум, І.С. Бобрусь, А.Д. Михайлов, М.Г. Доценко, О.С. Вотченко. – Харків: ХНТУСГ. – 2008. – Ч. 2. – 288 с.

6. Калюжний А.Д. Устройство для внесения жидких минеральных удобрений с гравитационным дозированием / А.Д. Калюжний, Р.В. Ридный, Р.Р. Меджидов // Вісник ХНТУСГ ім. П. Василенка. – 2010. – №103. – С.108–111.

7. Калюжний О.Д. Дослідження роботи дозуючого пристрою для внесення малих доз рідких хімікатів / О.Д. Калюжний, В.Ф. Рідний, Р.В. Рідний, Р.Р. Меджидов // Вісник ХНТУСГ ім. П. Василенка. – 2012. – №124 – С. 48–52.